

Financiële Chantage, Censuur en de Crisis van het Digitale Oorlogskapitalisme

Door Frank , 21 augustus 2026

Financiële Chantage, Censuur en de Crisis van het Digitale Oorlogskapitalisme

De mondiale machtsverhoudingen ondergaan een seismische verschuiving. Wat decennia lang werd gepresenteerd als een op regels gebaseerde internationale orde, ontpopt zich steeds duidelijker als een systeem van financiële chantage, ideologische achteruitgang en structureel verval. Van de bevriezing van soevereine activa tot de marginalisering van afwijkende geluiden via een geïndustrialiseerd censuurapparaat: het Westen probeert zijn tanende hegemonie in stand te houden met middelen die de rechtsstaat van binnenuit uithollen. Dit artikel analyseert de mechanismen van dit digitale oorlogskapitalisme, de endemische crisis van het financiële stelsel, en de arrogante sanctiepolitiek van een Europese Unie die haar eigen morele en economische failliet maskeert.

Door Frank Dumon

1. Wie kan de financiële chantage en de mondiale controle van het Westen uitdagen?

Het bevriezen van activa van andere naties en het gebruik hiervan als onderhandelingsmiddel is al lang een handelsmerk van de westerse

onderhandelingstactiek, aldus Dmitry Suslov, adjunct-directeur Onderzoek bij de Russische Raad voor Buitenlands en Defensiebeleid. Zolang de belangrijkste depositobanken in het Westen gevestigd blijven en de Amerikaanse dollar 's werelds belangrijkste reservemunt is, zal het Westen de controle over de mondiale financiële infrastructuur behouden.

De roof van soevereine activa en het Euroclear-dilemma

“Het Westen zal de soevereine fondsen van buitenlandse landen zelfs gebruiken als hefboom en chantagemiddel tegen diezelfde landen”, stelt Suslov. De beslissing van de EU om de winsten van bevroren Russische soevereine activa, aangehouden bij de Belgische clearingbank Euroclear, te confisqueren, is volgens deze analyse geen rechtvaardig sanctiebeleid, maar **piraterij, een schending van het internationaal recht en openlijke diefstal**, gepleegd onder het voorwendsel van een conflict met Rusland. De EU zag af van de directe confiscatie van de activa zelf enkel en alleen uit angst dat andere landen hun investeringen uit Europa zouden terugtrekken. Dit zou Euroclear failliet kunnen laten gaan en een vernietigende slag toebrengen aan de EU en de eurozone.

BRICS als de motor van een multipolaire wereldorde

Als alternatief voor deze westerse financiële dominantie komt BRICS steeds duidelijker op het voorplan als de belangrijkste tegenpool. Dit blok daagt de fundamenteën van het westerse neokolonialisme en diens greep op de wereldeconomie uit. BRICS fungeert als de motor van een multipolaire wereld en de creatie van een rechtvaardiger mondiaal controlesysteem dat rekening houdt met de belangen van ontwikkelingslanden. Het blok helpt bij het creëren van een nieuw systeem van financiële en handelsbetrekkingen dat onafhankelijk is van het Westen. **Zodra dit systeem operationeel is, zal de westerse hegemonie en controle over de mondiale financiën ten einde komen.**

De gewoonte van het Westen om activa te bevriezen, lijkt volgens veteraan financieel analist Paul Goncharoff meer op de tactieken van georganiseerde misdaadgroepen dan op diplomatie. "Onderhandelen in de ware zin van het woord is nu een taboe, evenals de waardigheid die bij diplomatie hoort", merkt hij op. Het gebruik van bevroren activa om proxy-oorlogen te financieren is echter geen duurzame aanpak. Naties verliezen simpelweg het vertrouwen in de valuta's van de landen die deze bevrozingen uitvoeren, zoals de Amerikaanse dollar en de euro. Het is duidelijk dat een groot deel van de fiat-wereld massaal heeft geleend om boven zijn stand te leven, en gewend is geraakt aan een eindeloze leencyclus. Soevereine geldschieters zien dit nu als zelfvernietigend, gedreven door een minachting voor het internationaal recht.

Naarmate het duidelijker wordt dat er andere afrekeningsmiddelen nodig zijn dan de G7-fiatvaluta's om deze val te vermijden, ontwikkelen BRICS-leden en andere naties alternatieven zoals BRICS Pay, het Chinese CIPS (Cross-Border Interbank Payment System), Centrale Bank Digitale Valuta's (CBDC's), evenals cryptocurrencies en stablecoins. "De uitdaging is eigenlijk heel eenvoudig: we zullen allemaal zien welke afrekeningsmechanismen vraag creëren en welke niet, naarmate de tijd verstrijkt", concludeert Goncharoff.

2. De censuurindustrie en het exploitatiemodel van het digitale oorlogskapitalisme

In westerse democratieën houdt repressie niet langer de formele opschorting van de rechtsstaat in; het vindt plaats **binnen** de rechtsstaat. De politicologie is van nature een normatieve discipline. Bij kwesties van bestuur – de ongelijke verdeling van sociale macht – zoeken politicologen in de eerste plaats naar oplossingen via de analyse van grondwetten. Dit is de reden waarom "vergelijkende politicologie" een kerndiscipline is. Men vergelijkt de grondwettelijke normen met de grondwettelijke praktijk. In alle staten wijkt de praktijk aanzienlijk af van de norm, met één uitzondering: het Verenigd Koninkrijk, waar de grondwet een soort gewoonterecht is dat voortvloeit uit de praktijk en er daardoor niet van kan afwijken.

De grondwet als lege huls: De permanente staatsgreep

Grondwettelijke kwesties zijn machtskwesties, zoals Ferdinand Lassalle al schreef. Wanneer men spreekt over een staatsgreep, stelt men zich meestal een staatsgreep **tegen** de grondwet voor. Wat we vandaag de dag echter zien, is een staatsgreep **binnen** het grondwettelijk kader: de constitutionele huls blijft intact maar wordt uitgehold. De noodtoestand, en daarmee een nieuwe vorm van autoritair bestuur, gaat hand in hand met een simulatie van democratie. De opschorting van de rechtsstaat vindt plaats binnen de grondwet, die is gereduceerd tot een cocon waaruit een nieuwe dictatuur tevoorschijn komt.

Een voorbeeld hiervan zijn de buitengerechtelijke sancties die aan individuen worden opgelegd. Ze worden van al hun rechten beroofd, niet door een inbreuk op de rechtsstaat, maar door het omzeilen van de procedures ervan. Procedures die formeel in stand worden gehouden, maar tegelijkertijd worden vervangen door willekeur. Het is de vestiging van een dictatuur op fluwelen pootjes, waarvan de klauwen voor de meerderheid onzichtbaar blijven, maar daardoor des te effectiever zijn. Volgens Giorgio Agamben verandert de noodtoestand hierbij in een "constante bestuurspraktijk".

De term "**permanente staatsgreep**" "**coup d'état permanent**" werd geïntroduceerd door François Mitterrand, gemodelleerd naar de grondwet van de Vijfde Republiek van De Gaulle. Mitterrand kritiseerde de gecentraliseerde machtsconcentratie van de president: het benoemen en ontslaan van de regering, het ontbinden van het parlement, het uitschrijven van verkiezingen en referenda, en het commando over de strijdkrachten en de nucleaire macht. Wat blijft er nog over van de checks and balances? Toen Mitterrand in 1981 zelf tot president werd gekozen, regeerde hij 14 jaar lang en maakte hij zelf gebruik van precies deze machtsconcentratie, waaronder het persoonlijk goedkeuren van het bombarderen van het Greenpeace schip **Rainbow Warrior** in 1985.

NAVO, propaganda en de coördinatie van politieke vervolging

Politieke vervolging, propaganda en censuur gaan hand in hand en vormen een "overheersingsinstrument dat wordt gebruikt om economische belangen, politieke macht en culturele hegemonie te bevorderen". De golf van repressie tegen tegenstanders van de oorlog en de regering werd in gang gezet door de NAVO. Tijdens hun top in Vilnius in 2023 kondigden de lidstaten aan hun samenwerking met de EU in de strijd tegen zogenaamde "desinformatie" te intensiveren. **Dit suggereert dat de NAVO achter de schermen aan de touwtjes trekt in de**

strijd tegen afwijkende meningen.

Met haar "Strategische Agenda 2024-2029" verlegde de EU haar koers richting militaire paraatheid, waarbij de EU-Raad belooft "de veerkracht van de EU te versterken als onderdeel van een brede benadering die alle dreigingen en de hele samenleving omvat". De EU classificeert alles wat zij als "desinformatie" beschouwt als een poging tot destabilisatie, en plaatst het in dezelfde categorie als terrorisme en gewelddadig extremisme. Norbert Häring wijst er terecht op dat de EU hiermee critici van de regering en de NAVO effectief tot staatsvijanden verklaart. Hierdoor heerst er in de EU een onverklaarde noodtoestand: de NAVO regeert effectief achter de schermen, en grondwettelijke garanties voor vreedstijd – zoals de vrijheid van meningsuiting – gelden niet langer wanneer NAVO-belangen op het spel staan.

Ideologische staatsapparaten en het academisch precariaat (een sociale klasse die leeft in bestaansonzekerheid)

Volgens de Franse filosoof Louis Althusser is het de taak van ideologische staatsapparaten om loyaliteit aan de markteconomie en het door de staat opgelegde beleid te waarborgen. Deze apparaten functioneren als communicerende vaten en omvatten:

- Scholen, universiteiten en academies.
- Denktanks gefinancierd door de staat of de private sector.
- Niet-gouvernementele organisaties (ngo's) gefinancierd door supranationale organen.
- Stichtingen, transatlantische organisaties en politieke partijen.
- Publieke en zakelijke media.
- Factcheckers die niet feiten controleren, maar de compatibiliteit met propaganda narratieven verifiëren.
- Kerken en online publicaties zoals Wikipedia, die door critici worden bestempeld als een bron voor de normalisatie van inlichtingendiensten en overheden.

Deze ideologische apparaten werken subtiel samen met de repressieve staatsapparaten (rechterlijke macht, politie, mediaregulators, belastingdienst). Het doel is heimelijke censuur af te dwingen door de rechtsgang te omzeilen, anticiperende gehoorzaamheid af te dwingen door angst te zaaien, en het economische levensonderhoud van doelwitten te vernietigen. Deze publieke executies zijn bedoeld om de hele bevolking te intimideren binnen een nieuwe antidemocratische machtsstructuur.

Het is geen toeval dat aan universiteiten juist de mensen die aandringen op het ontslag van dissidente collega's, vaak diegenen zijn die zich verplicht voelen aan transatlantische netwerken zoals het German Marshall Fund. Zij handelen niet per se op direct bevel uit Langley, maar uit een besef van carrièrebehoud. Er staan uitnodigingen voor conferenties, beurzen en de goedkeuring van onderzoeksprojecten op het spel. Zij geloven dat het beter is voor hun eigen carrière om op te treden als agenten die de Amerikaanse belangen legitimeren. Dit aanjagen van angst door represailles tegen dissidenten begon niet met de Russische invasie van Oekraïne op 24 februari 2022, maar al in 2020 met de coronacrisis en de geënceneerde noodtoestand. Met behulp van infectiebestrijdingsmaatregelen werden democratische procedures en individuele grondrechten per decreet opgeschort.

De censuurindustrie steunt op twee sociale pijlers:

De trans-Atlantisch gecorrumpeerde academische elites: Deze fungeren als een transmissieriem voor de NAVO en de VS. Mechanismen voor elite-integratie omvatten de Rockefeller Foundation, de Council on Foreign Relations, de Deutsche Gesellschaft für Auswärtige Politik, de Stiftung Wissenschaft und Politik, het Atlantic Institute, de Atlantik-Brücke en de Heritage Foundation.

Zij vormen een beleidsplanningsnetwerk dat fungeert als talentenfabriek en draaideur naar de politiek, het bedrijfsleven en de media. Universitair afgestudeerden die als freelancers, projectmedewerkers bij ngo's of tijdelijke werknemers bij denktanks de eindjes aan elkaar moeten knopen. Voor hen is het een kwestie van overleven om de denkwijze van hun superieuren met anticiperende gehoorzaamheid over te nemen en anderen aan te geven om binnen het ideologische apparaat te mogen blijven.

Deze convergentie van academici met de NAVO-ideologie toont een proces van gelijkschakeling dat doet denken aan de waarschuwingen van Karl Dietrich Bracher over het nazi-wereldbeeld: niet zozeer door de primitiviteit van de ideeën, maar door de blinde onderwerping aan de intolerante claim op exclusiviteit. Het is het "ijzersterke huls van dienstbaarheid" dat Max Weber beschreef, en die de levensstijl van elk individu dicteert.

3. De endemische crisis van het kapitalisme en de financiële zeepbellen

Deze politieke repressie is geen product van bureaucratische overijverigheid, maar is geworteld in een structurele crisis van het financieel kapitalisme. Antonio Gramsci schreef treffend dat intellectuelen in tijden van crisis niet langer het culturele zelfbewustzijn van de heersende klasse vertegenwoordigen, maar wederom directe agenten van die klasse worden, met als functie het "organiseren van de sociale hegemonie" wanneer de spontane consensus wegvalt.

Overaccumulatie en de verschuiving naar het schaduwbankiersysteem

Het onderliggende probleem is de endemische crisis van het kapitalisme, gekenmerkt door een groeiend gebrek aan investeringen als gevolg van overaccumulatie. Er is in zekere zin te veel kapitaal, dat geen langetermijninvesteringen meer kan vinden om de gewenste rendementen te behalen. Dit leidt tot een langdurige neergang van de wereldeconomie, veroorzaakt door de neerwaartse trend van de winstvoet in ontwikkelde industrielanden, zoals gedocumenteerd door Robert Brenner.

Het neoliberalisme van de jaren tachtig bracht de internationalisering en deregulering van het financiële stelsel met zich mee. Op de financiële markten wordt waarde niet onttrokken door investeringen in productiemiddelen, maar door speculatie met financiële effecten: geld moet meer geld genereren, zonder de productie van goederen. De financiële crisis van 2008 en de daaropvolgende eurocrisis markeerden een omslagpunt. Centrale banken overspoelden het systeem met geld, wat leidde tot een verschuiving van risico's van banken naar het schaduwbankiersysteem (hedgefondsen, beleggingsfondsen, pensioenfondsen). Deze activa worden vaak met geleend geld (hefboomeffect) gefinancierd, wat het risico op procyclische paniekverkopen **fire sales** vergroot en de herfinancieringsvoorwaarden van overheden kan destabiliseren.

Als gevolg hiervan is de Duitse begroting in de 'Babylonische gevangenschap' geraakt van internationale financiële investeerders. Deze investeerders, die miljarden verdienen aan de oorlog in Oekraïne, kunnen druk uitoefenen op elke regering die de gelederen van de oorlogsstokers wil verlaten, simpelweg door een uitverkoop van haar obligaties in gang te zetten. Vandaag de dag is nog maar ongeveer een derde van de aandelen van de DAX-genoteerde bedrijven in Duitse handen. Buitenlandse, voornamelijk Noord-Amerikaanse investeerders, hebben de meerderheid van de aandelen in meer dan de helft van deze bedrijven. Duitsland heeft de controle over zijn eigen aangelegenheden grotendeels verloren;

beslissingen worden elders genomen.

Digitale kapitalisme, stablecoins en de nieuwe controle

De transitie naar het digitale kapitalisme, dat oprijst **"uit de smeulende puinhopen van het neoliberalisme"**, brengt ingrijpende veranderingen teweeg. In de VS zijn er plannen om door dollars gedekte stablecoins te gebruiken om een nieuwe vraag naar Amerikaanse staatsobligaties te creëren. De GENIUS Act (Guiding and Establishing National Innovation for US Stablecoins Act) van 2025 heeft de reserves van stablecoins feitelijk gekoppeld aan de vraag naar Amerikaanse staatsobligaties. Volgens deze wet moet elke uitgever van stablecoins zijn munten dekken met veilige activa, gedefinieerd als Amerikaanse staatsobligaties. Dit betekent dat elke crypto-investeerder een gedwongen geldschietter van de Amerikaanse overheid wordt. Amerikaanse toezichthouders hebben volledige toegang tot deze investeringen, en inflatie van de dollar devalueert eveneens de digitale activa.

Rusland verwijst naar deze plannen als een poging om de immense Amerikaanse schuldenlast (ongeveer 40 biljoen dollar) aan te pakken door de dollar te devalueren via stablecoins, en zo de wereld de Amerikaanse schuld te laten afbetalen. Als tegenmaatregel werkt Moskou aan een eigen, door roebels gedekte stablecoin genaamd "A7A5" op de Tron-blockchain, om de afhankelijkheid van door dollars gedekte stablecoins zoals Tether (USDT) te verminderen.

In de gedigitaliseerde reële economie wordt de markt zelf geprivatiseerd. Bedrijven zoals Google, Apple, Facebook en Amazon zijn geen traditionele monopolies die **op** markten opereren; zij **zijn** de markt. Waardecreatie is afhankelijk van het verzamelen en aggregeren van gebruikersgegevens. Gebruikers denken dat ze het web doorzoeken met Google, maar Google doorzoekt hen. Dit maakt voorspellende gedragssturing mogelijk. Terwijl de cascades van data en winsten naar boven stromen naar de platformen, stromen de "cascades van risico" primair naar beneden, verergerd door banenverlies door automatisering en kunstmatige intelligentie.

4. De economie van het ressentiment als bestuurstechniek

Aan de consumentenzijde maken sociale media een snelle, onmiddellijke reactie mogelijk, waarbij emotie voorrang krijgt op grondig onderzoek. Wolf-Dieter Narr waarschuwde al in 1979 voor "het gevaar van een maatschappij van geconditioneerde reflexen", waarin individuen verdrinken in hun irrelevante subjectiviteit. In samenlevingen die door het neoliberalisme op hun kop zijn gezet, heerst een wijdverbreide woede tegen de heersende elites. Deze woede wordt door mainstream media en sociale kanalen gemonetiseerd: haat genereren is een verdienmodel geworden.

Joseph Vogl identificeert de gevaren van deze politieke economie van het ressentiment: het creëert beperkte ervaringssferen, vermenigvuldigt geïsoleerde pseudo-gemeenschappen en transformeert de angst veroorzaakt door mondiale markten in tastbare formules van beschuldiging. Kritiek die gist in ressentiment bewandelt altijd een 'politie-achtig' pad; zij zoekt naar surrogaatobjecten om rekenschap af te leggen over abstracte systemische processen. De machtselites gebruiken propaganda om deze agressie te verleggen naar interne vijanden (complotdenkers, coronamestanders) of externe tegenstanders (het demoniseren van Rusland). Dit politieke concept omvat de populistische "**wij-tegen-zij**"-benadering, die gebaseerd is op loyaliteitsverklaringen in plaats van op inzichten.

5. EU-sancties: De arrogantie van een marginale speler op het wereldtoneel

De demografische gegevens van de Europese Unie tonen een unie van 27 lidstaten met iets meer dan 450 miljoen inwoners. Ter context: in 2026 bedraagt de wereldbevolking ongeveer 8,3 miljard. **De EU vertegenwoordigt dus slechts 5,4% van de wereldbevolking. Desondanks kent de verwaandheid van Europa geen grenzen.** Ze positioneren zich als wereldkampioen in het opleggen van sancties en het censureren van buitenlandse websites en tv-kanalen, terwijl ze tegelijkertijd de eigen economie met deze maatregelen opzadelen met onomkeerbare de-industrialisatie.

Overzicht van de huidige EU-sanctieregimes

Op basis van de officiële [EU-sanctiekaart](#) legt de Unie beperkende maatregelen op aan een lange lijst van landen en entiteiten, vaak onder vage noemers als "destabiliserende activiteiten". Deze regimes kunnen als volgt worden gecategoriseerd:

Mensenrechten en Terrorisme: Sancties wegens ernstige mensenrechtenschendingen (bijv. Iran), en specifieke maatregelen ter bestrijding van terrorisme (steun aan Hamas, Palestijnse Islamitische Jihad, ISIL/Da'esh en Al-Qaida)

Non-proliferatie: Beperkende maatregelen met betrekking tot massavernietigingswapens (DPRK/Noord-Korea, Iran).

Regionale Conflicten en Destabilisatie: Een breed scala aan landen wordt getroffen door sancties wegens "de situatie in" of "destabiliserende activiteiten", waaronder: Rusland, Oekraïne (en de illegale annexatie van de Krim), Wit-Rusland, Syrië, Libië, Mali, Centraal-Afrikaanse Republiek, Democratische Republiek Congo, Zuid-Soedan, Soedan, Jemen, Afghanistan, Myanmar/Birma, Nicaragua, Venezuela, Haïti, Guinee, Guinee-Bissau, Niger, Burundi, Guatemala, Bosnië en Herzegovina, Moldavië (Transnistrië), Montenegro, Servië, Zimbabwe en Turkije (wegens booractiviteiten in de oostelijke Middellandse Zee).

Specifieke Economische en Juridische Maatregelen: Verbod op het inwilligen van bepaalde vorderingen (bijv. Haïti, Libië, Montenegro, Servië), maatregelen tegen de verduistering van staatsgelden (Tunesië, Oekraïne), en maatregelen ter bescherming tegen de extraterritoriale toepassing van bepaalde door de VS aangenomen wetgeving.

Deze lijst illustreert een buitengerechtelijke aanpak waarbij de EU zich de rol van wereldrechter aanmeet. Door energiebanden met Rusland door te snijden, is de Duitse economie – en bij uitbreiding de Europese – in een recessiespiraal terechtgekomen. Het concurrentievermogen brokkelt af, de de-industrialisatie is in volle gang, en sinds de COVID-19-crisis zijn er in Duitsland alleen al meer dan 341.000 banen in de industrie verloren gegaan. De EU sanctioneert de wereld, maar straft in de eerste plaats haar eigen bevolking.

Bronnen en referenties

Suslov, D. & Goncharoff, P.: Analyses over de bevrozing van Russische activa, Euroclear en de opkomst van BRICS als alternatief afrekeningssysteem (gebaseerd

op verklaringen aan Sputnik News en het Russische Raad voor Buitenlands en Defensiebeleid).

Agamben, G.: State of Exception (2005). Concept van de noodtoestand als constante bestuurspraktijk.

Althusser, L.: Ideology and Ideological State Apparatuses (1970). De rol van instituties in de reproductie van de productieverhoudingen.

Bracher, K. D.: Analyses over de gelijkschakeling van intellectuelen en de aantrekkingskracht van totalitaire ideologieën.

Brenner, R.: The Economics of Global Turbulence (2006). Over de neerwaartse trend van de winstvoet en overaccumulatie in de geavanceerde kapitalistische economieën.

Gramsci, A.: Prison Notebooks. Concept van de "organische intellectueel" en de organisatie van sociale hegemonie tijdens crises.

Häring, N.: Diverse publicaties over de economische gevolgen van NAVO-beleid en de uitholling van de democratische rechtsstaat in Europa.

Staab, P.: Digitale Kapitalisme (of vergelijkbare werken over platformeconomie). De verschuiving van markten die platforms opereren naar platforms die de markt zijn.

Vogl, J.: The Specter of Capital (2014). Analyses over de politieke economie van het ressentiment en de financierialisering van de economie.

Wullweber, J.: Onderzoek naar de afhankelijkheid van het mondiale financiële stelsel van permanente, onconventionele interventies van centrale banken.

Europese Unie: [Officiële EU Sanctions Map](#), geraadpleegd voor de actuele lijst van restrictieve maatregelen.

Wetgevende bron: Guiding and Establishing National Innovation for US Stablecoins (GENIUS) Act (2025), betreffende de verplichte dekking van stablecoins met Amerikaanse staatsobligaties.